

SİVİL HAVA ARAÇLARI ÜÇÜNCÜ ŞAHIS MALİ SORUMLULUK SİGORTASI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı, Türk hava sahasında uçuş gerçekleştiren, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 50 nci ve 55 inci maddesinde belirtilen sicile kayıtlı hava araçları ve insansız hava araçları ile yabancı sivil hava araçlarını işletenlerin, üçüncü şahıslara verebilecekleri zararlara karşı yaptırımları gereken sigortanın usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, Türk hava sahasını kullanan yerli ve yabancı sivil hava araçları ile insansız hava araçlarının üçüncü şahıslara vereceği zararları teminat altına alan mali sorumluluk sigortasını yapacak kişileri, teminat altına alınacak riskleri, azami kalkış ağırlığı itibarıyla hava araçlarının sahip olması gereken asgari teminat tutarını ve sigortanın yaptırılmaması ya da yaptırılıp geçersiz hale gelmiş olması durumlarında uygulanacak yaptırımları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 –(1) Bu Yönetmelik, 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 8 inci maddesi, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 138, 139 ve 140 ncı maddeleri ile 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 4 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Azami kalkış ağırlığı: Hava aracının işletme el kitabında ve tip sertifikasında kalkmasına yetki verilen yakıt ve her türlü yükü ihtiva eden azami kalkış ağırlığı,
- b) Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını,
- c) Hava aracı: Havalanabilen ve havada seyredebilme kabiliyetine sahip her türlü aracı,
- ç) İHA: İnsansız hava aracını,
- d) İşleten: 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile bunabağlı mevzuat çerçevesinde, faaliyet göstermesi için Bakanlık tarafından ruhsata sahip gerçek veya tüzel kişileri, İHA kayıt sistemine veya İHAsiciline kaydını yaptırmış gerçek veya tüzel kişiler ile yabancı tescilli hava araçlarını geçerli işletme ruhsatında bulunduran veya işleten gerçek veya tüzel kişileri,
- e) Kanun: 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun,
- f) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,
- g) SHGM: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
- ğ) Sicil: Kanununun 49 uncu maddesinde belirtilen şartları taşıyan Türk hava araçlarının kayıtlı olduğu ve Bakanlıkça Kanununun 50 nci ve 55 inci maddesine göre tutulan sicili,
- h) Sigorta: Sivil hava aracının işletilmesi nedeniyle, üçüncü şahısların ölümüne, yaralanmasına veya mal veya eşyalarına zarar görmesine sebebiyet vermesi hallerini teminat altına alan üçüncü şahıs mali sorumluluk sigortasını,
- ı) Türk hava sahası: Türkiye Cumhuriyetinin egemenliği altındaki ülke ile Türkkarasuları üzerindeki sahayı,
- i) Üçüncü şahıs: Hava aracının dışında bulunan gerçek ve tüzel kişileri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sorumluluk, Sigorta ve Yaptırımlar

Sorumluluk

MADDE 5 –(1) Bir hava aracının havada veya yerde, hareket halinde veya hareketsiz olması fark etmeksizin, bir uçuşun doğrudan amaçlarına yönelik olarak faaliyete geçirilmesi, hava aracının işletilmesi şeklinde kabul edilir.

(2) Sicile kayıtlı tüm hava araçları ve işletenleri ile Türk havaalanlarını veya hava sahasını kullanan yabancı tescilli tüm hava araçları ve işletenleriyle İHA kayıt sistemine veya İHA siciline kayıtlı İHA'lara bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

(3) Ancak bu Yönetmelik hükümleri;

a) 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla onaylanmış olan 7/12/1944 tarihli Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşmasının 3 üncü maddesinin (b) bendinde ve Kanununun 3 üncü maddesinin (c) bendinde tanımlanan Devlet hava araçları,

b) Ayak gücü ile iniş ve kalkış yapabilen hava araçları (motorlu ve motorsuz yelken kanat ve yamaç paraşütü),

c) Savaş ve terör rizikolarına ilişkin sigorta yükümlülükleri bakımından; ticari olmayan amaçlarla ve uluslararası sınırlar ihlâl edilmemek kaydıyla yetkili kişilerce uçuş eğitimi vermek amacıyla ülke içinde gerçekleştirilen uçuşlarda kullanılan, planörler de dâhil olmak üzere azami kalkış ağırlığı 500 kilogramın altında olan hava araçları,

hakkında uygulanmaz.

Sigortanın kapsamı ve sigorta yaptırma yükümlülüğü

MADDE 6 –(1) İşletenler, faaliyetleri dolayısıyla üçüncü şahıslara verebilecekleri zararlardan kaynaklanan sorumluluklarına karşı; savaş, terör, uçak kaçırma, sabotaj, kanun dışı müsadere ve halk hareketleri risklerini de teminat altına alacak şekilde sigorta yaptırmak zorundadır.

(2) Üçüncü şahısların maruz kalacağı kâr kaybı ve kira kaybı dâhil tüm dolaylı zararlar sigorta kapsamı dışındadır.

(3) İşletenler, gerçekleştirdikleri her bir uçuşta sigortanın sürekliliğini sağlamakla yükümlüdür.

Sigortanın ispatı

MADDE 7 –(1) Sigorta yükümlülüğü yerine getirilmeyen hava araçları ile uçuş yapılması yasaktır. Uçuş yapılırken sigorta poliçesinin hava aracında bulundurulması esastır. İHA kullanımlarında pilot, sigorta poliçesini beraberinde bulundurur. İşleten sigorta poliçesinin bir örneğini ya da sigorta sözleşmesinin varlığını gösteren ve yetkililerce imzalanmış bir belgeyi (sigorta sertifikası vb.) SHGM'ye ibraz etmek zorundadır.

(2) SHGM gerekliliği takdirde, işleten veya ilgili sigorta şirketinden, sigorta poliçesinin geçerliliğine dair ilave belge isteyebilir.

(3) Türkiye'de yerleşik sigorta şirketleri, bu Yönetmelik kapsamında yaptırılan sigortanın herhangi bir nedenle sonlanması halinde durumu derhal SHGM'ye bildirir.

Asgari teminat tutarları

MADDE 8 – (1) Sigorta teminatı, her bir hava aracı itibarıyla olay başına aşağıda belirtilen tutarlardan az olamaz.

Kategori	Azami Kalkış Ağırlığı	Asgari Teminat Tutarı (Özel Çekme Hakkı – SDR)
1	500 kg'a kadar	750.000
2	500 kg (dâhil) –1000 kg	1.500.000
3	1.000 kg (dâhil) – 2.700 kg	3.000.000
4	2.700 kg(dâhil) –6.000kg	7.000.000
5	6.000 kg(dâhil) –12.000kg	18.000.000
6	12.000 kg (dâhil) –25.000kg	80.000.000
7	25.000 kg(dâhil) –50.000kg	150.000.000
8	50.000 kg (dâhil) –200.000kg	300.000.000
9	200.000 kg (dâhil)-500.000kg	500.000.000
10	500.000 kg ve üstü	700.000.000

* Özel Çekme Hakkı (SDR), Uluslar Arası Para Fonu tarafından kullanılan kayıtlı para birimini ifade eder. Özel Çekme Hakkının diğer para birimlerine dönüştürülmesinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından Resmî Gazete'de ilan edilen kurlar esas alınır.

(2) Asgari sigorta teminatı, yukarıda yer alan tabloda belirtilen teminat tutarlarının;

a) Mühnasıran bu bentte yer alan amaçlarla kullanıldığı süre kapsamında; orman yangınları ile mücadele amaçlı uçuşlarda kullanılan hava araçları ve ticari faaliyette bulunan şirket statüsünde olmayan kurumlar tarafından eğitim ve gerçek/tüzel kişilerce ticari olmayan amaçla kullanılan hava araçları için %20, zirai mücadele amaçlı uçuşlarda kullanılan hava araçları için 200.000 SDR'yi geçmemek üzere %5,

b) Ticari amaçlı kullanılan İHA'lar için 1 inci kategoride belirlenen asgari teminat tutarı üzerinden;

- 1) İHA0: 0,5-4 kg için %8,
- 2) İHA1: 4-25 kg için %20,
- 3) İHA2: 25-150 kg için %40,
- 4) İHA3: 150-500 kg için %80 oranında uygulanır.

c) Ticari amaçlı kullanılmayan İHA'lar için 1 inci kategoride belirlenen asgari teminat tutarı üzerinden;

- 1) 25 kg'a kadar olan İHA0 ve İHA1'ler için %0,
- 2) İHA2: 25-150 kg için %10,
- 3) İHA3: 150-500 kg için %20 oranında uygulanır.

ç) Türkiye içinde bir noktadan Türkiye içinde aynı veya bir başka noktaya uçuş yapacak sicile kayıtlı hava araçları için %60,

d) Türkiye içindeki bir noktadan Türkiye içinde bir başka noktaya uçacak Kanun kapsamında işletme ruhsatına sahip ticari hava taşıma işletmeleri adına işletilen ya da bunların işlettiği hava araçları için %100,

e) Türkiye içinde bir noktadan Türkiye dışında bir noktaya uçuş yapacak sicile kayıtlı hava araçları için %100,

- f) Türkiye'ye uçuş gerçekleştirecek yabancı tescilli hava araçları için %100 oranında uygulanır.

Yaptırımlar

MADDE 9 –(1) Türk havaalanlarını veya hava sahasını kullanacak işletenin, bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülükleri riayet etmeden uçuş yapması yasaktır. Bu Yönetmelikte belirtilen sigorta yükümlülüğü yerine getirilmediği tespit edilen hava aracının Türk hava sahasını kullanmasına, havaalanlarına inişine ve uçuş halinde bulunmayan hava aracının kalkışına izin verilmez ve mevzuatın öngördüğü diğer yaptırımlar uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 10 –(1) 15/11/2005 tarihli ve 25994 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Hava Sahasında Uçuş Yapan Türk ve Yabancı Sivil Hava Araçlarının Yaptırması Gereken Üçüncü Şahıs Mali Mesuliyet Sigortası Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 11 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12 –(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı müştereken yürütür.